

Stærkere Læringsfællesskaber

Stærkere Læringsfællesskaber er den kulturudvikling, der gør os i stand til at udleve visionerne i børne- og ungepolitikken.

Stærkere Læringsfællesskaber skal styrke den professionelle dømmekraft hos medarbejdere og ledere, så børn og unge kan lære mere.

I Børn og Unge stræber vi efter at bygge stærkere læringsfællesskaber blandt fagfolk. Lokalt i teamet eller afdelingen skal medarbejdere og ledere arbejde i et læringsfællesskab, der løbende evaluerer og justerer egen praksis med afsæt i professionel viden og lokale data. De stærkere læringsfællesskaber gør en kollektiv indsats for at forbedre børnene og de unges læring og trivsel ved i fællesskab at undersøge og reflektere over praksis og sammen afprøve nye tiltag. Vi vil denne udvikling, fordi der er en positiv sammenhæng mellem børnene og de unges læringsudbytte og organisering i stærkere læringsfællesskaber.

For de fleste børn og unge i Aarhus Kommune går det godt. De trives, udvikler sig positivt og er i læring

både fagligt, personligt og socialt. Vi ved imidlertid, at der fortsat er cirka 15 procent af børnene og de unge, som af forskellige grunde er sårbare/udsatte og har svært ved at hænge på.

Som organisation stræber vi hele tiden efter at blive bedre til at sikre alle børn og unges læring, udvikling og trivsel. Vi skal have høje forventninger til alle børn og unge og bringe deres fulde potentiale i spil, så de får de bedste betingelser for et godt ungdoms- og voksenliv.

Flere dagtilbud, skoler og fritidstilbud har allerede gjort sig erfaringer med at arbejde i læringsfællesskaber. De lokale erfaringer og forskning styrker troen på det meningsfulde i at arbejde i stærke læringsfællesskaber:

Vi har styrket vores professionelle samarbejde ved at være undersøgende og nysgerrige på hinandens faglighed. Der er ingen tvivl om, at vores fokus på systematisk observation og feedback i forhold til elevernes læring og progression har øget elevernes læring og trivsel.

*Anne Brøns Kruse, læringsvejleder
Læssøesgade Skole*

Arbejdet med læringsfællesskaber giver pædagogfaget et løft. Det er ikke længere synsninger, vi står på, men faglige vurderinger på baggrund af data og refleksion. Det kvalificerer vores arbejde betydeligt.

*Erik Heltoft, dagtilbudsleder,
Sølyst Dagtilbud*

Den faglige identitet og selvfølelse hos medarbejdere og ledere er steget markant. De oplever en dyb professionel, faglig udvikling og en styrkelse af de fælles indsatser.

*Lars Qvortrup, professor ved
Dansk Pædagogisk Universitet*

De 5 søjler

Arbejdet med at udvikle Stærkere Læringsfællesskaber hviler på tænkningen om Professionelle Læringsfællesskaber – et mindset, der har fokus på:

Fælles værdier og visioner – Vores fælles fokus er læring og trivsel for alle børn og unge. Vi vil, at alle skal blive så dygtige, de kan. I arbejdet med disse mål har vi i fællesskab sat den værdimæssige ramme med børne- og ungepolitikken, Stærkere Fællesskaber og Børn og Unges fem strategier.

Fokus på børn og unges læring og udvikling

– Vi indsamler og analyserer forskellige typer af data for sammen at blive klogere og opnå fælles billeder af, hvad der virker for at øge børn og unges læring og udvikling. Vi evaluerer og følger op i fællesskab.

Reflekterede dialoger – Gennem fælles reflektiv praksis udvikler vi vores faglighed og tager fælles ansvar for det enkelte barn eller unges læring og udvikling. Sammen bliver vi bedre til at vælge de bedste løsninger.

Udvikling af professionel dømmekraft – Vi deler vores forskellige praksisser og viden om læring for at blive klogere på både egen og andres praksis. Vi udvikler og justerer sammen nye metoder, der øger børn og unges læring og udvikling.

En professionel samarbejdskultur – Vi insisterer på at lære sammen. Vi tror på, at vi er stærkest i et forpligtende fællesskab, og vi udvikler vores praksis for fortsat at skabe de bedste betingelser for alle børn og unges læring, udvikling og trivsel.

Samarbejde i stærkere læringsfællesskaber giver gode resultater for børnene og de unges læring og trivsel, fordi samarbejdsformen understøtter de professionelles egen læring og udvikler alle tre elementer i professionel kapital. Som leder er det samtidig vigtigt at have fokus på de strukturelle betingelser. Tid og mulighed for at mødes i meningsfulde og fokuserede mødefora er nødvendige for, at vi udvikler os sammen. Det samme gælder støttende ledelse og adgang til faglig ekspertise.

(Efter inspiration af Thomas R. S. Albrechtsen)

Veje til Stærkere Læringsfællesskaber

Ledere og medarbejdere i Børn og Unge samarbejder allerede om at gøre børn og unge så dygtige, de kan. Med Stærkere Læringsfællesskaber ønsker vi at forpligte hinanden på fortsat at etablere og udvikle de bedst mulige læringsmiljøer.

Målet er at skabe de bedste betingelser for, at medarbejdere og ledere hele tiden kan lære af hinanden, udvikle sig sammen og vælge de bedste løsninger.

Vi skal bane vejen for videndeling og reflekterende dialoger, så vi hele tiden kvalificerer og videreudvikler fælles og lokal praksis. Vi gør det gennem lokalt tilpassede indsatser med afsæt i eksisterende praksis. Med fælles udviklingsforløb for ledere, ressourcepersoner og faglige fyrtårne inspirerer og understøtter vi denne udvikling.

Arbejdet med Stærkere Læringsfællesskaber hænger sammen med de lokale udviklingsopgaver og læringsfokus, som medarbejdere og ledere allerede er optaget af. På den måde er Stærkere Læringsfællesskaber ikke et projekt, men en tilgang til vores samarbejde, og måden vi samarbejder om nye tiltag – om det er en ny Dagtilbudslov eller den fortsatte udvikling af Folkeskolereformen. Der er plads til forskellighed og flere mulige veje, men tilgangen og målene for arbejdet er fælles.

Stærkere Læringsfællesskaber er derfor ikke et projekt eller et program med en slutdato. Det er ønsket om at skabe varige forandringer i måden, vi samarbejder på med fokus på læring og fælles faglige refleksioner. Og det er en fælles forpligtelse på at nå de mål, vi selv og byrådet er enige om er vigtige.

Læringsramme for teamsamtaler

Fælles fokus og engagement i børnenes læring og hinandens praksis.

Meningsfuld teamstruktur.

Systematik og struktur som kvalificerer både mødeindhold og mødeafvikling.

Fokus på cirkulært samarbejde – eksempelvis udgangspunkt i læringscirklen.

Datainformerede læringsamtaler

Undersøgende og reflekterende tilgang til læringsdata.

Systematiske, strukturerede og datainformerede samtaler med fokus på børn og unges læring, udvikling og trivsel - på teamniveau, ressourcepersonsniveau og lederniveau.

Fokuseret observation og feedback

Indsamling af data i praksis efterfulgt af refleksion, feedback og opstilling af fælles mål, som skaber både individuel og kollektiv læring.

Systematikker og strukturer som støtter en fortløbende opmærksomhed på praksis og skaber læring på både medarbejder, ledelses- og organisationsniveau.

Fokus på læringsprogression

Veldokumenteret viden om det enkelte barn og unges læring, udvikling og trivsel.

Veldokumenteret viden om læring og trivsel i forhold til en gruppe af børn og unge.

Samarbejde om Stærkere Læringsfællesskaber

Udviklingen af Stærkere Læringsfællesskaber er en fælles opgave for hele organisationen – vi skal alle samarbejde på nye måder. For at lykkes med at forankre nye vaner og praksis skal den lokale ledelse, ressourcerpersoner og faglige fyrtårne være medspillere i at etablere medejerskab og involvering. På alle niveauer skal vi arbejde læringsorienteret med fokus på kerneopgaven og videndeling på tværs af organisationen.

Ledelsen i skolen, dag- eller fritidstilbuddet og fællesfunktioner står i spidsen for det lokale arbejde ved at skabe rammerne for, at medarbejdere og ledelse kan samarbejde i læringsfællesskaber om konkrete målsætninger. Det betyder, at ledelsen er rollemodel og katalysator for en analytisk og undersøgende arbejdsform, hvor ledelse og medarbejdere konstant er orienteret mod at forbedre egen og kollegernes professionelle praksis.

De lokale ressourcerpersoner i skolen eller fritidstilbuddet og faglige fyrtårne i dagtilbuddet kan være eksisterende læringsvejleder, kontaktperson eller en medarbejder med særlige kvalifikationer for udvikling af Stærkere Læringsfællesskaber. Ressourcerpersonerne og de faglige fyrtårne skal kvalificere det eksisterende samarbejde ved at fremme reflekterede og datainformerede dialoger.

Læringspartnere arbejder i og med praksis for at gøre kapacitetsopbygningen af Stærkere Læringsfællesskaber så praksisnær som mulig for den enkelte medarbejder og leder. En læringspartner har selv praksiserfaring med at arbejde med professionelle læringsfællesskaber. Læringspartneren løser opgaver som proces- og mødeledelse, feedback, sidemandsoplæring af ressourcerpersoner med henblik på lokal kapacitetsopbygning, sparring med ledere og har erfaring med datainformeret praksis.